

nega poslanstva, kakor naj bi ga vršila učiteljica zlasti na deželi, kjer je ni mogoče nadomestiti s tovarišem, z moškim! In če to potrdimo s svojimi besedami in s svojim ravnanjem, smo se same onemogočile v svojem poklicu. Če smo od naših prednic »podedovale« pravico do poklicnega dela, pravico do lastnega zaslužka in do gospodarske neodvisnosti, potem moramo to pravico braniti pred vsakomur vztrajno in odločno, ne se je pa lahko miselno odpovedati ali se celo opravičevati radi svoje odločnosti, češ, saj se bom umaknila, če vam ni prav, da sem tukaj, samo dajte mojemu možu večjo plačo! Na Češkem so bile učiteljice voditeljice žen v borbi za enakopravnost, kar se očituje predvsem v svobodni izbiri poklica, pri nas se pa celo najdejo take, ki škodoželjno kažejo na druge drž. uradnice, češ, zakaj pa ne vpletajo tudi zanje celibat, če so ga vsilili že nam. Namesto da bi reklo: celibat naj se odpravi, ker je protinaraven, krivičen, proti interesom države, družine in posameznika in ker hočemo in zahtevamo zase pravico do dela in zaslužka in imeti popolno svobodo pri izbiri poklica!

Če je bila učiteljska izobrazba prva višja izobrazba žene v preteklosti, je tudi pravilno, da učiteljice prevzamejo vodstvo v borbi za enakopravnost žene, da bo dobila besedo tudi tam, kjer se odločajo njeni interesi. Tako tudi ne bodo možni razni zakoni o celibatu žene in kar je podobnih »sodobnih« zadev! V tem pogledu se pač ne dajmo osramotiti od delavk, pri katerih je danes stanovska zavednost in prepričanje o pravici do dela in samostojnosti mnogo višje razvita nego pri mnogih učiteljicah. Skušajmo na to pereče vprašanje gledati z nekoliko višjega gledišča, ne samo s stališča osebnih interesov, ne pustimo se podkupiti z višjimi plačami naših mož, da bi se radi njih odpovedale pravicam za dosedaj katerih so nekdanje žene žrtvovale vse, tudi osebno svobodo in premoženje. — Skušajte se same vzgajati v tem smislu tako, da vas čas ne bo našel nepripravljen, da zaradi osebnih interesov ne boste škodovali svojim tovarišicam in stanu in da ne bo veljala beseda onih, ki trdijo, da so žene same največja ovira ženski osamosvojitvi...

G. J.

Sv. Duh na Ostrem vrhu

samo letovanje nekje v zatišju, tudi utrjevanje in razumevanje obmejnih prilik bi bilo predvsem važno — morda bolj kot kdaj prej!

Kako bi se zbral denar za tako postojanko? Prav lahko — ob dobri volji učitelj-

stva! Dom bi naj prevzela ena izmed naših gospodarskih zadrug, obmejna učit. društva pa bi naj organizirala samostojno zadrugo; morda se pa najde celo mecen, ki bi učiteljskemu dal na razpolago vsoto, ki je razmeroma majhna. Ali bi morda posegla po tej priliki CMD?

Ponosna zgradba »Učiteljskega planinskega doma« ob severni meji bi pričala o naši obmejni zavesti v zelo težkih časih. Ne samo z besedami, tudi z dejanji bi se naj vršile obmejne akcije!

Pojasnila daje: Šolsko upravitelstvo Sv. Duh na Ostrem vrhu, p. Selnica ob Dravi.

Pripomba uredništva: Objavljamo pomemben predlog z željo, da bi se zanj zainteresirala predvsem naša severna obmejna društva. Tozadevna mnenja pa bo zbiral tudi sekcijška uprava v Ljubljani.

Celibat

Vprašanje delnega celibata učiteljic postaja nujno in kliče po rešitvi.

Vsa sreska učiteljska društva JUU, banovinska skupščina sekcije za dravsko banovino, vse ostale sekcije JUU v državi in glavna skupščina v Skopju so se izrekle za ukinitve delnega celibata.

Tovarišice! Sekcija JUU nas popolnoma razume in dela na tem, da se ta nepravilna odredba ukine. Pri tem delu pa jo moramo podpreti vse tovarišice s tem, da pošljemo čim več člankov uredniku »Učiteljskega tovariša«. Da pa pride naša borba še bolj do izraza, pošljite članke tudi v dnevne liste. — Zato pridobivajte tovarišice, ki bodo dopisovale v liste!

Nujno je, da iščemo istočasno opore pri delu za ukinitve delnega celibata v vseh orga-

nizacijah, ki so poklicane, da branijo in zastopajo pravice žene kot državljanke. Tu so mišljene vse ženske organizacije. Te naj istočasno z učiteljsko organizacijo ukrepejo potrebne korake, da se ukinejo vse razlike med možem in ženo v državni službi, tako tudi vprašanje delnega celibata.

Jugoslovanska ženska zveza naj bi sklicala v času božičnih počitnic v Ljubljani sestanek vseh žena, kjer bi skupno manifestirale za ukinitve delnega celibata. Organizira naj se posebna deputacija, obstoječa iz ženskih društev iz vse države, katera naj na merodajnih mestih zahteva ukinitve celibata. Tej deputaciji naj bi se pridružila v imenu odseka učiteljice ena izmed prizadetih tovarišic.

Tovarišice, na delo!

Z-H-K.

Učiteljski pokret

Pojasnila k anketni poli o obleki našega učenca

Nekak larpurlartizem v pedagogiki, ki se je bohotno razvijal dolga desetletja in obravnaval otroka kot izoliran študijski predmet in kot posodo, »katere vsebino natrpiti z učenostjo, bodi šolniku vzora«, ta pojav je vsaj do neke mere že premagal. Otrokov milje, splošni življenjski pogoji, dednost, politične razmere, kulturni nivo naroda, vse to se v polni meri odraža na otroku, ti pogoji zarišejo v mladem subjektu one karakteristične neizbrisne črte, iz katerih odseva otrokova individualnost.

Učiteljski pokret se je sistematično lotil raziskavanja najosnovnejših življenjskih pogojev slovenskega šolarja. Preko poslednjih par števil »Prosvete« ne more iti nikdo, komur je pri srečanju naš otrok in naša šola.

Da pa se raziskovalno delo razširi na čim večji krog delavcev, je potrebno, da sodeluje pri anketi o obleki čim večje število tovarišev iz najrazličnejših kotov banovine. Tako bomo dobili pester mozaik oblačilnih razmer našega šolarja, mnogo dragocenih kamenčkov za zgradbo pri spoznavanju zunanje in notranje podobe naše mladine. Pred durmi so razne božičnice. Anketa o obleki naj pravočasno razgala dejanski stan, in odločitev — komu in kaj — podariti, ne bo tako težko.

Te dni smo razposlali vsem šolam nove pole o obleki šolarjev. Vsak razrednik si naj napravi seznam vseh učencev za svoj razred na osnovi poslanega obrazca, ugotovi pokle staršev, nato pa primerno in diskretno izpraša vsakega učenca, kakšne komade oblačila premore. Dobljene podatke ločite nato po kategorijah, nakar eden od tovarišev na šoli izdela zbirni obrazec na osnovi zbranega materiala. Poslan obrazec smatrate za zbirni. Izpolnjeno polo vrnite zanesljivo in najkasneje do 5. dec. 1938. na naslov: Hudaes Oskar, učitelj, Šmartno ob Paki.

Nekateri tovariši so prejeli anketne pole 1. izdaje in jih že izpolnili. V redu in zahvaljeni! — Novi pa naj izvolijo upoštevati sledeče pripombe k tej anketni poli.

V rubriki 1.: Kmetje z nad 50 ha zemlje vpišite v kategorijo »Veliki kmetje« v oklepaju ali z rdečilom.

V kat. »Malih kmetov« vpišite preužitkarje, vseh kategorij kmetov v oklepaj ali z rdečilom.

K poljskim delavcem prištevamo vse kočarje, najemnike, dninarje, brezposelne kmečke delavce, hlapce, služkinje — vse, ki se ne morejo preživeti od zemljiškega donosa, a spadajo h kmečkemu stanu.

K industrijskim delavcem štejemo kvalificirane in nekvalificirane delavce, industrijske upokojene, vdove, brezposelne in nezakonske delavske matere.

K obrtnikom štejemo one, ki samostojno izvršujejo svojo obrt. Sem prištevamo tudi trgovce in gostilničarje. Ako imajo kaj zemlje, jih uvrstite v ono kategorijo, ki jih dejansko redi.

Med privatne nameščence vpišemo državne, samoupravne in privatne uradnike, znanstvenike in sluga; dalje obrtni in trgovske pomočnike.

Med ostale poklice štejemo razne samostojne inteligenčne poklice, n. pr. uradniki, inženirji, advokati, industrijci itd. in končno vse, ki jih v prejšnje kategorije nismo mogli uvrstiti.

V rubriki 2. a: je vpisati število anketiranih učencev, ločeno po spolu, ki spadajo v ono kategorijo.

2. b: Pomeni število komadov poedinega oblačila. V vrsto 4. vnesite tudi one primere z nad štirimi komadi.

Rubrika 3. do incl. 16.: Vpišite takole: v vrsto: 1 plašč 13 (učencev), slično tudi za vse ostale vrste oblačil. Za delovno obleko veljajo pri dečkih hlače in suknjič. V rubrikah 4. in 5. je to itak ločeno, v rubriki 21. a in b nas pa zanima le stanje oblačila in ne število kosov. Telovniki niso neobhodno potreben komad obleke, zato jih ne upoštevamo. K plašču prištevamo tudi kratke moške in ženske jopice, ki se oblačijo preko obleke, pelevine in dežne plašče. Volnene rute, plete in velike šale prštejte k puloverjem.

Rubrika 17.: Tu sem štejemo usnjene nizke čevlje, visoke čevlje in gojzerice.

Rubrika 18. a: Vpišemo primere, ko ima učenec gumasto obutev poleg usnjene.

Rubrika 18. b: Primeri, ko ima samo gumasto obutev. V obeh primerih se vpišuje številčno samo gumasta obutev.

Rubrike 19. do 20. a in b: Isti postopek se ponovi v rubr. 18.

Rubrika 21. a: Vpisati je še dobro ohranjeno, tudi zakrpano obleko, v b pa raztrgano, zelo ponošeno obleko.

Rubrika 22.: Za nočno perilo lahko služi že odložena dnevna srajca, pri deklicah tudi lahka obleka. Samo učenci, ki gredo spat v svoji dnevni obleki, oz. perilu, se smatrajo, da nimajo nočnega perila.

Anketa je važna za določitev življenjskega standarda naše šolske dece, zato pričakujemo, da bo vsaj večina šol odgovorila nanjo točno, vestno in o pravem času. Opišite tudi v posebnem poročilu razne posebnosti v naši kakovosti blaga, izvor blaga in druge take važne zanimivosti. Zavedajte se, da le živa beseda da statističnemu ogrođu meso in kri — torej življenje iz življenja.

Splošne vesti

— PISANE LUTKE in TINKIN ZAJČEK. Izšli sta dve izvirni slovenski slikanici z besedilom znanega mladinskega pisatelja Josipa Ribičiča. »Pisane lutke« z večbarvnimi ilustracijami Ksenije Prunkove in »Tinkin zajček« ilustriran po Francetu Miheliču. Ti dve mladinski slikanici prekašata po svoji vsebini, ilustracijah in opremi vse dosedanje. Zaradi tega še posebej opozarjamo na naročilnico, priloženo današnji številki »Učiteljskega tovariša«.

— Vodnikove knjige so izšle. Kakor nam sporočajo iz pisarne Vodnikovih družbe, bodo letošnje zetje te naše priljubljene in lepo razširjajoče se književne matice prihodnji teden pričeli oddajati članom in razpošiljati poverjenikom v vsa mesta, trge in vasi naše domovine. In to po točnem načrtu. — Najprej dobe

... in to ...

+ JUU SRESKO DRUŠTVO LAŠKO je zborovalo prvič v letošnjem poslovnem letu in opravilo letni redni občni zbor v soboto, 12. novembra 1938., v Zidanem mostu. (Udeležba 58 članov, t. j. 44 %.)

Zborovanje je vodila tov. podpredsednica Marta Plavšakova, ki se je s tehtnimi besedami spominjala uvodoma 20-letnice naše svobodne domovine. Dalje je pozdravila prav toplo navzoče člane, med njimi tudi tov. nadzornika Potočnika, tov. Lebarja ter na novo pristopivše člane.

Sledilo je predavanje tov. Mahkote Milana: Referat na domačih učit. konferencah. Tehtnim, enournim izvajanjem je članstvo pazljivo sledilo, se za način konferenčnih referatov v podanem smislu navdušilo, nakar je tov. nadzornik referenta naprosil, da sestavi podroben načrt za vsa srez. Na podlagi take konf. poročevalske službe, bi si ustvarili učne pripomočke modernega kova. (V debato posežejo še tov. Pavčič, Kimovec in Svare.)

Tajniško poročilo je podal tov. Mahkota, blagajniško pa tov. Groznik, ki prejme za res vzorno vodenje blagajniških poslov — na predlog nadz. odbora — razrešnico s pohvalo. Članarina ostane ista ter je poaračun enak lanskemu.

Točno ob 10. uri so se izvršile volitve upravnega odbora, nadzorstva, odsekov in razsodišča. Vložena je bila le ena lista. Upravni odbor je po konstituiranju sledeč: predsednik Mahkota Milan, podpredsednica Plavšak Marica, tajnica Urbajs Alojzija, blagajnik Groznik Josip, člani: Kimovec Fr., Musar Fr., Jesih Adolf.

... in to ...

Učiteljski planinski dom na mejo

Konkreten predlog, ki ni težko izvedljiv

O učiteljskem planinskem domu se je govorilo pred letom, ko je neko gorenjsko učiteljsko društvo stavilo sekciji predlog, da bi poleg obmorskega doma morali misliti na številne naše tovariše in tovarišice, ki so bolj potrebni počitniškega oddiha v planinah nego vročega morskega podnebja. Žal je zaradi predragih parcel zadeva bila dana — ad acta. Sedaj prihaja v konkretni obliki zopet na dan, posebno še v zvezi z obmejno akcijo našega severnega ozemlja, pri kateri je učiteljsko v zadnjih letih vodilno.

Vedno bolj čutimo, da bo treba obmejnem krajem posvečati čim več pažnje tudi v dejanjih, ne samo v besedah! Ne zadostujejo samo resolucije, treba je pokazati tudi zanimanje in razumevanje za naše mejno ljudstvo: proučevanje gospodarskih in socialnih prilik nam je zelo važno, zlasti če dogonjanja pridejo v javnost in k merodajnim činiteljem, ki bi lahko marsikaj izboljšali! Tudi sedanja nabiralna akcija odseka učiteljic za pomoč otrokom je vse hvale vredna, saj bo končni efekt takšen, da učiteljstva ne bo smelo biti sram. Še mnogo več povezanosti z obmejnem ozemljem bi pokazali, če bi se meji dejansko približali, n. pr. o počitnicah, na izletih itd. Na lico mesta bi spoznali križe in težave ljudi in krajev. Lasten dom v obmejnih planinah bi učiteljsko še mnogo bolj približal ljudstvu ob najbolj eksponiranih postojankah.

Visokošolke iz Ljubljane so se letos v počitniških posvetih mešale s tem, da so bivalne nekaj tednov na Kapli nad Marenbergom — blizu državne meje. Tu so še primitivni, revni ljudje, kakršne opisuje tov. J. Jurančič v svoji knjigi »Iz šole za narod« (Remšnik). Del brezposelnih učiteljskih abiturientk je bival istotako med obmejnimi ljudmi v Kotljah na Koroškem. Obe akciji sta mnogo pripomogli k pravilnemu gledanju obmejnih problemov na strani udeleženk, na drugi strani pa so domačini spoznali dekleta iz »zaleđja«, o katerem imajo še na stotine predsodkov. Vsekakor koristnejšega oddiha si agila dekleta ne bi mogla najti nikjer drugod. Zapišite res je, da je obmejni Kozjak nad Dravo zapuščen po krivici!

Zlasti Maribor je sokriv, da se ni za te kraje kaj več storilo že v prejšnjih desetletjih. Učiteljsko je rotilo in prosilo, vendar so bili vse le — kljice vpijočega po puščavi... Pač pa je Pohorje zelo napredovalo!

Šele sedaj so s cestnimi deli tako daleč, da bo iz Dravske doline vendar vodila kmalu avtomobilska cesta tudi na Kozjak (Kapla in Sv. Duh na Ostrem vrhu) mimo Sv. Ožbalta ob Dravi, kjer se je po 20-letni borbi v pre-

teklem tednu otvorilo železniško postajališče (med Sv. Lovrencem in Breznom).

V Mariboru je običajno, da si društva svoje domove stavijo na Pohorju. Tam imajo svoj dom Sokoli, poštarji, športniki in planinci. Na Kozjaku, ki po svoji lepoti prav nič ne zaostaja za Pohorjem, je samo eno SPD zavetišče pri Sv. Pankraciju nad Remšnikom. Na žalost je ozemlje prepuščeno le finančni kontroli in graničarjem, ki vrlo čuvajo mejo. Planinci so vabljeni, zlasti pa letoviščarji in zimski športniki. (Gl. glasilo tujskoprometne zveze v Mariboru »Jugosi, biseri«, št. 3/4, november 1938.: »V Zadravje na obmejni Kozjak« str. 53., kjer prof. dr. Mišič primerja lepote obmorskega kaštelanskega Kozjaka z našim obmejnim Kozjakom. Slična veličastna priroda, zlasti na eni najlepših obmejnih točk Sv. Duh na Ostrem vrhu, 907 m visoko nad Falo.)

Sv. Duh je ena najbolj znanih romarskih in turistovskih postojank na meji, prav za prav tik meje, kajti državna meja je l. 1919. razpolovila vas tako, da je ostala novejša CMD šola v Nemčiji, stara trirazrednica pa v Jugoslaviji. Od Sv. Duha je krasen razgled v lučansko — še slovensko — ravnino, dalje do Semmeringa, do Blatnega jezera in preko Slovenskih goric tja do Prekmurja. Na jugu je temno Pohorje, na zapadu pa Karavanke in Kamniške planine ter hrbet Kozjaka proti Marenbergu, preko Golice in Obirja. Kraj je obdan s smrekami in borovci.

Vas je bila znana že pred vojno kot »windische Festung« in je kot taka odbijala vse napade iz sosesčine. Rajni šol. uprav. Majcen, tov. Vranc in Križnič so utrjevali tukaj dolga leta severno mejo, da je vztrajala...

In baš v tej lepi vasi se ponuja prilika za »Planinski dom« za učiteljsko.

V vasi je napredaj gostilna, ki leži na najlepši točki na vrhu s celotnim posestvom 7 oralov (največ gozda) za 55.000 dinarjev. Razmeroma izredno nizka vsota, zlasti ker bi bilo treba gotovine le 30.000 din. Postojanka bi se lahko takoj zasedla, ker je letos prazna. Za investicije ne bi trebalo mnogo, ker je v gozdu dovolj lesa, ki bi služil takoj kot gradbeni material za povečanje objekta. Tudi šola je nekaj korakov oddaljena in bi v počitnicah služila lahko za bivališča planinskega zraka željnim letoviščarjem. Dohod. ni težaven, saj je od Drave le pol ure hoda. Postaja: Fala ali Sv. Lovrenc na Pohorju.

Ker je Sv. Duh na Ostrem vrhu središče vzhodnega Kozjaka in kot tak dominira nad ostalimi predeli, bi bil za spoznavanje obmejnih ljudi za učiteljsko kaj primeren. Ne

—nik

lašali, da bodo naposled ostali brez Vodnikove pratike za leto 1939, kar se je zadnja leta že mnogim pripetilo. Pratik, ki po svojem značaju ob letu izgubi praktično veljavo, četudi njena vsebina še ne zastara, tiska namreč Vodnikova družba vedno več sto izvodov manj, da ji eventualno ne obteži skoro brez vrednosti v zalogi kot potiskan papir. — Pozivajo se ponovno vsi, ki še niso stopili v krog letošnjih Vodnikovcev, naj to nemudoma store in na pravkar izišle Vodnikove knjige opozore tudi svoje znanke. — Vsi, ki ljubijo slovensko knjigo in pazno zasledujejo njen razvoj, vsi, ki si hočejo po trdem poklicnem delu z lepim čtivom krajšati svoje proste ure, vsi, ki si žele lepega slovtva, pa nimajo sredstev za drage razkošne izdaje, vsi, ki bi se radi poučili o tem in onem sodobnem vprašanju — so v taboru napredne književne matice Vodnikove družbe!

— Staršem, vzgojiteljem in šolam v vednost. Ministrstvo prosvete kraljevine Jugoslavije priporoča s posebnim odobrenjem otroškim vrtcem, narodnim, meščanskim in srednjim šolam nabavo knjig Marija Jezernik: Beli bratec. Knjiga je izšla v ženski založbi Belo-Modra knjižnica, Ljubljana, Prečna ul. 2. Naročila sprejemajo knjižarne in založba na gornji naslov.

Lištnica uredništva

Klop Marko. Prosim Vas, da javite svoj točen naslov!

Vse rokopise za »Učiteljskega tovariša« pošljite najkasneje do torka. — V sredo dospeli dopisi pridejo v poštev šele za prihodnjo številko.

Kaj vse pišejo o učiteljstvu, šoli, prosveti in JUU

— I Priznanje in zahvala pisatelju »Srpske trilogije«. Učitelji užiskega sreza so na obnem zboru svoje sreske organizacije izrazili iskreno zahvalo in priznanje pisatelju Jakovljeviću, ki je spisal znano delo iz vojne dobe »Srpska trilogija«. V posebni spomenici navajajo užiski učitelji, da je pisatelj Jakovljević v svojem delu opisal učitelja kot junaka v svetovni vojni in s tem izkazal veliko čast učiteljskemu stanu. Sklep učiteljske skupščine je bil pisatelju že sporočen. (»Jutro« 17. XI.)

— I Petdesetletni učenec ljudske šole. Revnega kmeta Imeta Ago Mulahasanovića iz Liješnice pri Maglaju diči izredna in zglebna prosvetna vnema. Mož je star 50 let, ima ženo in 13 otrok. V mladosti ni imel priložnosti, da bi se naučil čitati in pisati, čeprav je bila to njegova srčna želja. Ko so mu doraščali otroci, je hotel vsaj njim nakloniti to, kar njemu ni bilo usojeno. Do najbližje šole pa je več ur dolga pot po nevarnih stezah. Na dolgo in nevarno pot svojih otrok ne more pošiljati, ne mara pa jih poslati nepismene v življenjsko borbo. Nekaj let je reševal ta problem, naposled pa je našel izhod. Ko se je bližal že 50. letu, je prosil, da bi njega samega uvrstili med učence najbližje ljudske šole. Nenavadni prošnji so ugodili in Ago je postal šolar. V izredno kratkem času se je naučil čitati in pisati in potem je doma prevzel vlogo — učitelja. Čitati in pisati je naučil svojo ženo, in pismeni so postali tudi vsi otroci, ki bi sami hodili v šolo, če ne bi bilo tako daleč. Mlajši in najmlajši pa še pridejo v šolo skrbnega očeta. (»Jutro« 20. XI.)

Učiteljska tiskarna

— t Čim več članov združnikov ima tiskarna, tem več ugleda ima v poslovnem svetu. Radi tega in da bo res last slovenskega učiteljstva, želimo, naj postane vsak učitelj tudi naš združnik. Na slabe gnotne razmere se ne smemo v tem primeru izgovarjati, saj lahko vplačujemo deleže v malih obrokih.

— t 15% popust dobe združniki Učiteljske tiskarne pri nakupu blaga za lastno uporabo. Izkazati se morajo z združnični knjižnicami.

— t Največ združnikov ima Učiteljska tiskarna v Ljubljani, tej slede srezu Radovljica, Celje in Škofja Loka. Upamo, da bomo mogli kmalu naštetih nekaj srezov, ki so pridobili več novih združnikov. Ob novem letu bomo objavili pregled združnikov po srezih.

— t Če vas zanima gospodarstvo in politika, sežite po knjigi Nemčija in Jugoslavija, ki jo dobite v Knjižarni Učiteljske tiskarne.

Mladinska matica

— mm Čevlji št. 36. Pisatelja rokopisa »Čevlji št. 36« obveščamo, da je rok za vlaganje rokopisov že potekel. Ker razpisuje Mladinska matica vsako leto literarne nagrade, bi prišel rokopis eventualno v poštev za prihodnji razpis.

— mm Uradne ure tajništva M. M. bodo odslej od 17. do 19. ure.

— mm Avtor »Julike«, ki je poslal svoj rokopis pod psevdonimom Bogdan, je naprošen, da se osebno ali pismeno javi pri tajništvu Mladinske matice.

— mm Zaradi tehničnih ovir ne izide Sedmakova mladinska povest »Tonček« za Miklavža, ampak kasneje.

— mm Četrta, božična številka »Našega roda« s šestro vsebino izide 28. t. m. in bo 1. na vseh šolah. Poverjeniki so naprošeni, da pošljejo upravi število naročnikov čim prej.

— mm Cenj. poverjeniki so naprošeni, da prikazujejo denar za posamezne številke »Našega roda« vnaprej.

— mm Za Božič izide v redakciji Frana Roža III. zvezek Cicibanove knjižnice, ki bo primeren za učence prvih razredov. Cena knjižnice pri večjem naročilu din 1.50.

— mm Za Miklavža izide za naše najmlajše štiri barvna slikanica »Živali«. Slikanico je izdelal na originalnem načrtu slikar I. Miklavčev. Izviren tekst bo v verzih in tiskan v verzalkami (velikimi črkami), tako da bo knjižica posebno primerna za učence prvih razredov. Seveda bodo segli radi po knjigi tudi mlajši otroci, ki jim je šolska učenost še tuja. Cena knjižice za naše naročnike bo 12 din. Naročila sprejema uprava.

— I »Nova doba« prinaša z dne 18. XI. daljši uvodnik pod naslovom »O naši kulturalnosti« med drugim tudi sledeče: Da se odpravijo vsi nekulturni pojavi med našim narodom, je potrebna temeljitejša in boljša vzgoja naše mladine. Te vzgoje pa ne dajejo narodu samo učitelji, ki uče šolsko deco pisanja, čitanja in račutva, ampak še v večji meri tisti odgovorni činitelji, ki imajo pod svojim vplivom našo šolskim klopem že odraslo mladino, ki stoji popolnoma pod njihovim vodstvom v raznih društvih in organizacijah.

— I Šolske razmere. Hrastniška osnovna šola je bila vedno znana kot odlična, dobro učiteljstvo je poučevalo nadpovprečno nadarjeno deco. V prvi vrsti je pač zasluga naše šole, da je naše delavstvo tako naobraženo in načitano. Naša dekleta so se učila ročnih del in marsikatera delavska žena vzame še danes rada v roke igle ali kvačko. Imeli smo pa tudi menda več kot petdeset let stalno učiteljice ročnih del Sedaj se je to spremenilo. Dosedanja učiteljica ročnih del je obolela in hoče menda v pokoj, nove pa ne mislijo več nastaviti. (»Nova doba« 18. XI.)

— I Dvoje novih šol so te dni otvorili. Gre za štiri razrednice v Retečah pri Škofji Loki in za trirazrednico na Črnem vrhu pri Polhovem Gradcu.

— I Nova meščanska šola se začne v kratkem graditi v predmestju Viču v Ljubljani. Nova šola bo stala poleg dosedanje, ki je že zdavnaj postala premajhna. Dela bodo gotova prihodnje leto in bodo stala več milijonov dinarjev. (»Edinost« 19. XI.)

Aktualnost predmeta je očitna. Knjiga je spisana na nemškem jeziku.

— t Naročite »Miklavžu«, da se zgleda v Knjižarni Učiteljske tiskarne, da mu pokažemo, kaj vse lahko ponese v svojem košu svojim ljubljencem.

— t Dolgi zimski večeri so tu! Dolgčas vas mori, ker si nečete nabaviti lepih knjig, ki bi vas zabavale in učile! Knjižarna Učiteljske tiskarne vam lahko pomore. Pišite, vprašajte in naročite!

— t Miklavž se bliža! Otroci se morajo obdariti! Najlepše, najkoristnejše in trajno darilo je knjiga. Knjižarna Učiteljske tiskarne je te dni izdala tri prezanime knjige za otroke: Josip Ribičič: Pisane lutke. Knjiga za deklice. Josip Ribičič: Tinkin zajček. Knjiga za dečke. Manica Komanova: Teta s cekarjem. Izvirne pravljice.

— t Šolska upraviteljstva — izpopolnite si pri Knjižarni Učiteljske tiskarne šolske knjižnice in zbirko učil.

— mm V založbi Učiteljske tiskarne izide ta dve krásni slikanici z Ribičičevimi besedilom »Pisane lutke« in »Tinkin zajček«. Večbarvne ilustracije za prvo slikanico je izdelala Ksenija Prunkova, za drugo pa enobarvne Fran Mihelič. Za člane Mladinske matice posreduje po želji naročila tudi naša uprava.

— mm Za Miklavža in Božič ima Mladinska matica v zalogi za svoje člane knjige po sledečih cenah:

- a) Redne publikacije:
1. Pipan: »Kako smo delali radio«, broš. 4 din.
 2. *** »Kresnice«, IV. letnik, broš. 4 din.
 3. Ribičič: »Miškulin«, broš. 4 din.
 4. Bevk: »Lukec in njegov škorec«, broš. 4 din.
 5. *** »Kresnice«, VI. letnik, broš. 4 din, vez. 8 din.
 6. Kmetova: »Loveci na mikrobe«, broš. 4 din, vez. 8 din.
 7. Magajna: »Brkonja Čeljustnik«, broš. 4 din, vez. 8 din.
 8. *** »Kresnice«, VII. letnik, broš. 4 din, vez. 8 din.
 9. Bevk: »Tovariši«, broš. 4 din, vez. 8 din.
 10. Kardelj: »Potovanje skozi čas«, broš. 4 din, vez. 8 din.
 11. *** »Kresnice«, VIII. letnik, broš. 4 din, vez. 8 din.
 12. Bevk: »Pastirica«, broš. 4 din, vez. 8 din.
 13. Bambič-Ribičič: »Kralj Honolulu«, samo vezane 8 din.
 14. Andrejka: »Po lepi Sloveniji«, broš. 4 din, vez. 8 din.
 15. *** »Kresnice«, IX. letnik, broš. 4 din, vez. 8 din.

Glavih orehov
ne poznamo od zunaj

Pri žitni kavi tudi ne vidimo od zunaj, ali so zrna samo navadno žgana škrobovina ali polni praženi slad. Pri Kneippovi se pa lahko zanesemo, da ima vsako zrnce v sebi dragoceno praženo sladno jedro, ki je tisto, kar daje kavi iz Kneippove tako dober in zrnati kavi podoben okus.

Kneippova
SLADNA KAVA

16. Ribičič: »Čurimurčki«, broš. 4 din, vez. 8 din.
17. Milkovič: »Barake«, broš. 4 din, vez. 8 din.
18. Cerkvenik: »Ovčar Runo«, broš. 4 din, vez. 8 din.
19. Ribičič: »Nana, mala opica«, broš. 4 din, vez. 8 din.
20. Ravljen: »Šimej iz Roža«, broš. 4 din, vez. 8 din.
21. Ravljen: »Grajski vrabec«, broš. 4 din, vez. 8 din.
22. Winkler: »Hribčev Gregec«, broš. 4 din, vez. 8 din.
23. Hudales: »Zgodbe o bombažu«, broš. 4 din, vez. 8 din.
24. Skulj: »Vrtaričice«, broš. 4 din, vez. 8 din.
25. Hudales: Postelja g. Fibriha, broš. 4 din, vez. 8 din.

b) Izredne publikacije:

1. Lovrenčič: »Tiho življenje«, broš. 6 din, vez. 8 din, vez. v polplatno 12 din.
2. Ribičič: »Mihec in Jakec«, broš. 8 din, vez., boljši papir, 10 din.
3. Čermelj: »Nikola Tesla«, broš. 20 din, vez. 24 din, v polplatno vez. 28 din.
4. Ribičič: »Miklavževa noč«, karton. 12 din, vez. 16 din.
5. Seliškar: »Bratovščina sinjega galeba«, broš. 10 din, vez. 15 din.
6. Potokar: »Pirhi« (bolgarske pravljice), broš. 20 din.
7. Ciciban čita, II. zvezek, broš. 1.50 din.
8. Ciciban čita, III. zvezek, broš. 1.50 din.
9. Slikanica »Živali«, kart. 12 din.

»Naš rod«, vezani letniki:

iz II., IV., V., VII., VIII. in IX. leta v polplatno 21 din, v celo platno vez. 30 din.

Kuhinjsko posodo — jedilno orodje — vse za gospodinjstvo

FRANC GOLOB — LJUBLJANA — WOLFOVA ULICA 8

Učiteljski pevski zbor JUU Emil Adamič

— pev. Opozorilo. Pevce in pevke Učiteljskega pevskega zbora »Emil Adamič« opozarjamo, da se bo vršil v letošnjih božičnih počitnicah večdnevni pevski tečaj. Točen datum bomo javili v posebni okrožnici, v kateri bomo očitrali tudi vse nadaljnje delo zbora. Prosimo vse člane in članice zbora, da si svoje delo uredijo tako, da bodo lahko prišli na ta pevski tečaj. Do tega časa naj vsi pregledajo svoje predale in miznice ter pošljejo na naslov zbora vsake morebitno najdene note, ker bi rad arhivar uredil zborovski arhiv. Članstvo naj javi tudi vsako spremembo naslova.

Tajništvo.

— pev. Prihodnja skupna seja upravnega in artističnega odbora bo v petek, 2. decembra t. l., ob 19. uri v pevski sobi na sekciji JUU v Ljubljani. Radi važnosti dnevnega reda ter prvega sestanka z novim dirigentom prosimo, da se seje udeležijo vsi odborniki in odbornice.

Tajništvo.

— pev. Sprejemanje novih članov. Ker je številčno stanje Učiteljskega pevskega zbora polno, bo sprejel UPZ le nekaj dobrih drugih

basistov. Prosimo tovariše, ki pojejo navedeni glas in ki imajo veselje do dela v zboru, da prijavijo svoj vstop v zbor.

Šolski radio

— r IX. Torek, 29. novembra. Potovanje po Češkoslovaškem; gđc. Dana Kugler. C. S. R. je bogata na zgodovinskih spomenikih in ima močno razvito industrijo, zato nam nudi mnogo zanimivega. Pot nas bo vodila preko Bratislave, Zlína, Velehrada, Brna, Olomuca, Hradca Kralové do Prage in od tod v Lani, Plzen do Češ. Budejovic in nazaj v domovino. II.—III.

V četrtek, 1. decembra, bo šolska oddaja ob 9.15 uri. Izvajajo gđc. Marina Ribičič, g. Mirko Demšar in Boža, učenka II. razreda. — Razpored: 1. Nagovor: Zedinjenje. 2. Mitja Ribičič: Zedinjenje — prizorček. 3. Etbin Bojc: Mati domovina — recitacija. 4. Nuša Rapetova: Otroška vprašanja — dialog. 5. Radivoj Rehar: Prvodecembrska molitev. — II.—III.

— r V kmetijskem radiu bo v nedeljo, 27. novembra, predaval g. inž. Bogdan Pahor. Zakon o pridelku in njegova praktična uporaba.

Študentska organizacija JUU

Iz društev Vabila

= JUU SRESKO DRUŠTVO LJUBLJANA-OKOLICA VZHODNI DEL bo zborovalo 3. decembra 1938, ob 9. uri v magistratni dvorani v Ljubljani. Dnevni red: 1. Študentske zadeve. 2. Predavanje g. dr. Frante Misa »Družina, temelj države«. 3. Razni predlogi.

Odbor.

= JUU SRESKO DRUŠTVO V NOVEM MESTU bo zborovalo v soboto, dne 3. decembra, ob 9. uri na osnovni šoli v Novem mestu.

= JUU SRESKO DRUŠTVO MARIBOR DESNI BREG bo zborovalo dne 3. decembra ob pol 10. uri v Studencih pri Mariboru na deški ljudski šoli z naslednjim dnevnim redom: 1. Situacijsko poročilo (Petrovič). 2. Poročilo o glavni skupščini (Kašpar — Petrovič). 3. Predavanje: »Proučevanje otroka« (Lediček). 4. S. S. M.

= JUU SRESKO DRUŠTVO V MURSKI SOBOTI bo zborovalo 3. decembra 1938, ob 9. uri v Sokolskem domu v Murski Soboti z referatom g. Vodetove: »Današnje naloge žene s posebnim ozirom na učiteljice.« Odbor prosi članstvo, da poravnava članarino za prvo tromesečje, stare dolžnike opozarja na sklep članstva z dne 23. oktobra 1938. Dalje prosi odbor vse tovariše obmejnih šol, da nam do 28. novembra 1938. pošljejo podatke o nacio-

nalnem in narodnem stanju prebivalstva svojega šolskega okoliša. — Udeležba naj bo polnoštevilna! Prosimo tudi tovariše(-ice) novince, da pristopijo v našo organizacijo, povabite jih, istotako vabimo tudi one, ki že nekaj let stoje ob strani.

Odbor.

= JUU SRESKO DRUŠTVO ŠKOFJA LOKA bo zborovalo v soboto 3. decembra, na deški šoli v Škofji Loki. 1. Otvoritev in uvodni nagovor. 2. Predavanje. 3. Situacijsko poročilo (tov. Jože Zupančič). 4. Učiteljska samopomoč (tov. Vida Debeljakova). 5. Izredna glavna skupščina v Zagrebu (tov. Vojteh Debeljak). 6. Predlogi in slučajnosti. — Pričetek zborovanja točno ob 8. uri. Zaradi važnosti dnevnega reda pričakujemo polnoštevilne in točne udeležbe. Privedite s seboj tudi novodošle tovarišice in tovariše!

Odbor.

= JUU SRESKO DRUŠTVO V LITJI bo počastilo spomin kralja Zedinitelja ob njegovem 50. rojstnem dnevu in bo zborovalo zato 17. decembra 1938, ob 9. uri v Litiji, v VI. razredu ljudske šole. Na dnevnem redu razen komemoracije in običajnih poročil, še tečaj tov. Kotnika iz Sv. Križa nad Litijo o narodni ornamentiki v ljudski šoli. Poslednja točka dnevnega reda bo ogled obrata v litijski predilnici.

Na prvem letošnjem zboru v Ljubljani smo sklenili, da bomo sodelovali pri akciji za pomoč obmejni in kočevski deci. Vsak naš